

TOPSECTOR
TUINBOUW & UITGANGSMATERIALEN

Innovatie – en subsidienieuws vanuit de Topsector Tuinbouw & Uitgangsmaterialen – september 2017

Nieuwsbrief¹ vanuit de Topsector Tuinbouw & Uitgangsmaterialen over de mogelijkheden voor ondersteuning van kennis- en innovatieprojecten via internationale, nationale en regionale subsidie programma's.

Inhoudsopgave

Europa

VK wil ambitieus partnerschap voor O&I na Brexit	3
New Knowledge Centre will provide scientific evidence on bioeconomy	4
Industrial Innovation Days, 3-4 October in Brussels	5
Europese Commissie geeft nieuwe impuls aan regionaal innovatiebeleid	5
Onderzoekspartners vinden wordt gemakkelijker	6
General Introduction van de Horizon 2020 werkprogramma's 2018-2020	7
New DRAFT Workprogramme EIT 2018-2020 contains several interesting topics	8
Open Questionnaire: actual and future challenges in ICT for agriculture and food systems	8
Infoweek on H2020 Societal Challenge 2, Brussels 14-17 November 2017	8
Voor aankondiging Europese call biodiversiteit en ecosysteemdiensten	10
Focus Group call	11
Aankondiging INTERREG Impact Event op 5 oktober 2017	12
Voorlichtingsbijeenkomst openstelling Fonds Duurzaam Water (FDW)	13
3rd Plant Biology Europe conference, Copenhagen, 18 – 21 June 2018	13

Nationaal

Open call: Partnership TTW en H.I.P.	15
TKI Dinalog: TKI Toeslag call 2017 – 2de Call nu open!	15
Perspectiefronde 2017/2018: nieuwe ronde open op 2 oktober 2017!	16
“Nederland is koploper in agrarische innovatie”	17
Advies: Onmisbare schakels - De toekomst van het toepassingsgericht onderzoek	17

¹ Berichtgeving is mede gebaseerd op de Subsidie- en innovatienieuwsbrief van de International helpdesk van Wageningen International.

Regionaal

GreenTech Week 2017 komt eraan! Oost-Nederland 7-13 oktober 2017

19

OP-OOST: Wijzigingen Grote R&D samenwerkingsprojecten 3.3

19

EUROPA

De Europese commissie (EC) heeft een EU-strategie 2020 geformuleerd met 3 prioriteiten (*smart growth, sustainable growth, inclusive growth*) met 5 ambitieuze doelen (werkgelegenheid, innovatie, onderwijs, sociale cohesie, energie/klimaat) en 7 *flagship initiatives*, waaronder de Innovation Union. Met Innovation Union beoogt de EU om van Europa een wereldspeler te maken op gebied van wetenschap, de wijze van samenwerking tussen publieke en private partijen revolutionair te veranderen, en knelpunten weg te nemen zodat ideeën sneller hun weg vinden naar de markt.

H2020 is het financiële instrument van de Innovation Union, een instrument voor groei en banen. Dus niet alleen meer gericht op onderzoek, maar ook koppeling aan innovatie met een focus op de maatschappelijke uitdagingen waar de EU voor staat. H2020 is hét Europese programma voor onderzoek & innovatie. Programmering vindt centraal plaats door Brussel. Binnen Europa wordt in toenemende mate (op vrijwillige basis) nationale onderzoeks-programma's op elkaar afgestemd in gezamenlijke Joint Programming Initiatives (**JPI**) en via European Research Activities netwerken (**ERA netten**).

Daarnaast zijn er de zogenaamde Structuur- en investeringsfondsen waarbij programmering decentraal plaatsvindt door de lidstaten. Voor T&U zijn relevant: Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (**EFRO**) en Interregionale samenwerking tussen lidstaten (**INTERREG**).

VK wil ambitieus partnerschap voor O&I na Brexit

Bron: *Neth-ER Nieuwsbrief week 36*

Het Verenigd Koninkrijk wil een ambitieus partnerschap met de EU voor onderzoek en innovatie. Dit schrijft het Britse overheid in haar paper over onderzoek en innovatie (O&I) na de Brexit. Het partnerschap moet het meest hechte en ambitieuze partnerschap zijn dat ooit tussen de EU en een niet-EU-land is gesloten.

Hechter en ambitieuzer

Het VK streeft naar een ambitieuzere associatieovereenkomst dan tot nog toe werd gesloten tussen de EU en landen daarbuiten. Dit wordt benadrukt in het "Collaboration on science and innovation: a future partnership paper" dat gepubliceerd is door het Britse Department for Exiting the European Union. Het paper verwijst hierbij naar het rapport van de Lamy-groep waarin wordt benadrukt dat het openstellen van het kaderprogramma voor O&I voor niet-EU-landen voordelig is voor de EU.

Onderzoeksprogramma's

Het VK wil zoveel mogelijk zekerheid bieden aan begunstigden van Horizon 2020 en daarom heeft de overheid toegezegd financiële garanties te bieden voor alle Horizon 2020-projecten die ingediend zijn voordat de Brexit een feit is. Het VK zal samenwerken met de Europese Commissie om te garanderen dat financiering die vervolgens toegekend wordt aan projecten, ook werkelijk uitbetaald zal worden. Er staat in het paper geen informatie over de inzet van het VK aangaande de laatste 20 maanden van Horizon 2020 of KP9. Afspraken over deelname aan toekomstige kaderprogramma's zullen worden besproken tijdens de EU-onderhandelingen over het nieuwe kaderprogramma (KP9). Ook laat het VK weten deel te willen blijven uitmaken van onderzoeksprogramma's zoals de Euratom, de nucleaire programma's, defensie- en de ruimtevaartprogramma's.

Vrij verkeer van personen

In het paper zegt het VK dat het talent zal blijven verwelkomen, echter zijn de precieze regelingen omtrent vrij verkeer van personen, en daarmee mobiliteit van onderzoekers en studenten, onderdeel van verdere onderhandeling. Het VK laat weten dat het de discussie over deelname aan mobiliteitsprogramma's zoals de Marie Skłodowska-Curie-Acties verwelkomt.

Ook wil het VK een akkoord bereiken zodat een systeem van wederzijdse erkenning van professionele kwalificaties behouden kan worden. De Britse overheid wil daarnaast 100 miljoen euro investeren om zowel jonge als meer ervaren onderzoekers aan te trekken uit de ontwikkelde landen en uit opkomende landen zoals China en India.

Context

Het paper over onderzoek en innovatie maakt deel uit van een reeks papers over de positie van het VK na de Brexit. Deze papers dienen als input voor de onderhandelingen. Een onderzoek in opdracht van het Europees Parlement concludeerde eerder ook dat een associatieovereenkomst het meest gunstige scenario zou zijn voor het VK.

Meer informatie:

Publicatie Britse overheid [Collaboration on science and innovation: a future partnership paper](#)

New Knowledge Centre will provide scientific evidence on bioeconomy

Source: JRC Newsletter

A new [Bioeconomy Knowledge Centre](#) has been created by the JRC and DG RTD to better support policy makers with science-based evidence in this field.

Launched by the European Commission on 20 July, this online platform will not primarily generate knowledge, but will collect, structure and provide access to knowledge from a wide range of scientific sources on bioeconomy, the sustainable production of renewable biological resources and their conversion into valuable products.

Tibor Navracsics, Commissioner for Education, Culture, Youth and Sport, responsible for the Joint Research Centre, said: *"The Bioeconomy Knowledge Centre builds on the Joint Research Centre's expertise in knowledge management, offering policy makers relevant information in a timely manner and a format that is easy to use. It is the fourth Knowledge Centre launched by the Commission in the last two years, after the ones on migration and demography, territorial policies and disaster risk management, and another important step in further strengthening the sound evidence base we need to tackle the societal challenges facing the EU."*

Carlos Moedas, Commissioner for Research, Science and Innovation, added: *"The launch of the Bioeconomy Knowledge Centre marks an important step in bringing the different policy areas of the bioeconomy closer together. In order to face global and geopolitical challenges, a coherent strategy needs an excellent knowledge hub, in particular to address questions cutting across the policy areas of the bioeconomy family."*

Bioeconomy represents a significant part of the EU economy, with potential for growth through innovation in agriculture, forestry, bioenergy and biomass but also in chemicals, materials, waste management and others.

Industrial Innovation Days, 3-4 October in Brussels

Source: nieuwsbrief RVO

The Industrial Innovation Info Days will be held on 3 and 4 October 2017 in Brussels, under the auspices of the European Commission Directorate General for Research & Innovation.

The purpose of this major event, which will gather more than 1000 participants, is to inform stakeholders about activities in the “**Key Enabling Technologies**” part of **Horizon 2020**. The programme will include keynote addresses on current and future investments in EU research & innovation, as well as presentations on upcoming challenges in the area of Nanotechnologies, Advanced Materials, Advanced Manufacturing and Processing, and **Biotechnology**.

The Info Days will also involve significant networking activities. During brokerage and matchmaking sessions, participants will have the opportunity to present their project ideas and meet potential partners from similar fields with a view to developing future project proposals. Stakeholders from Member States are involved in the organisation of the event and will be present to give concrete advice to potential Horizon 2020 applicants.

[Registrations are now open](#) and we warmly encourage you to participate in this event personally and avail of this ideal opportunity to meet new business partners and extend networks.

There are no registration fees. On each day of the event, lunch and refreshments will be offered, and at the end of the first day, there will be a networking cocktail.

The programme and the link to registration site can be found on the website for the event <http://ec.europa.eu/research/index.cfm?pg=events&eventcode=DEDA25C9-DB5A-A919-AA2536EA03CCE211>.

For further information, contact:

RTD-NMBP-INFODAYS-2017@ec.europa.eu

Europese Commissie geeft nieuwe impuls aan regionaal innovatiebeleid

Bron: AWTI e-mail alert

De Europese Commissie (EC) introduceerde enkele jaren geleden het instrument **Strategieën voor Slimme Specialisatie (S3)** als middel om innovatie te bevorderen in achterblijvende Europese regio's. Nu uit evaluaties blijkt dat het instrument wel voldoet, maar nauwelijks (effectief) wordt ingezet komt de Commissie met een serie maatregelen om het instrument te verbeteren en het gebruik te bevorderen. Speciale teams gaan regio's hierbij helpen. Een 'working paper' van de EC, geschreven door de London School of Economics and Political Science (LSE), zet het belang van een goed regionaal beleid uiteen en de manier waarop dit vorm zou moeten krijgen.

Persbericht EC:

http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-1995_en.htm

Achtergronddocument EC (pdf):

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/2014/com_2017_376_2_en.pdf

Working paper EC / LSE:

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/publications/working-papers/2017/why-regional-development-matters-for-europe-s-economic-future

Onderzoekspartners vinden wordt gemakkelijker

Bron: Neth-ER Nieuwsbrief

Het Horizon 2020 Participant Portal is uitgebreid met een Partner Search. Via een online dienst kunnen gebruikers partners zoeken voor hun projectvoorstellen. Geavanceerdere zoekcriteria zullen worden ingevoerd in december 2017.

Partner Search gelanceerd

Het EU Research and Innovation Participant Portal heeft een nieuwe online dienst gelanceerd. De [Partner Search](#) maakt het makkelijker voor gebruikers om partners te vinden voor hun projectvoorstellen. Dit kunnen zowel nieuwe partners zijn als partners die al eerder hebben deelgenomen aan EU-projecten. Via het invoeren van een trefwoord of een onderwerp van een call uit het verleden kunnen potentiële partners worden gevonden. Ook kan worden gezocht op land of stad of op type organisatie. Geavanceerdere zoekcriteria zullen worden ingevoerd in december 2017. Er is een online handleiding http://ec.europa.eu/research/participants/docs/h2020-funding-guide/grants/applying-for-funding/find-partners_en.htm beschikbaar met verdere informatie.

Meer informatie:

http://ec.europa.eu/research/participants/docs/h2020-funding-guide/grants/applying-for-funding/find-partners_en.htm: Find partners or apply as individual

H2020

H2020 is hét Europese programma voor onderzoek & innovatie.

H2020 heeft drie pijlers:

- **Excellent Science** met grensverleggend onderzoek en diverse opleidingsmogelijkheden voor wetenschappers (beurzen, uitwisseling, opleiden PhDs);
- Competitive Industries** met multidisciplinair, toegepast onderzoek in internationale consortia en specifieke regelingen voor MBK (SME);
- Societal Challenges** met multidisciplinair, toegepast onderzoek in internationale consortia gericht op maatschappelijke agenda.

General Introduction van de Horizon 2020 werkprogramma's 2018-2020

Bron: Neth-ER

Er circuleert een nieuwe versie van de 'General Introduction van de Horizon 2020 werkprogramma's 2018-2020'. Deze versie betreft een bijgewerkte versie van een concept dat in april 2017 verscheen. Dit document dient als algemene toelichting bij de verschillende Horizon 2020 werkprogramma's.

De Horizon 2020 werkprogramma's 2018-2020 zullen **grote calls met een hoge impact** bevatten en **breder thema's georiënteerd op missies**. Ook zijn de resultaten van de interim evaluatie meegenomen. Voor de periode 2018-2020 zijn onder andere op basis daarvan een aantal prioriteiten gesteld:

- duurzame ontwikkeling en klimaatverandering
- het integreren van digitalisering in alle industriële technologieën en maatschappelijke uitdagingen;
- het versterken van internationale samenwerking voor onderzoek en innovatie met speciale focus op grensoverschrijdende problemen als migratie en veiligheid
- sociale veerkracht
- market-creating innovatie

Om meer impact te creëren, zal gebruik worden gemaakt van zogenoemde **focus areas**, waarbij calls met dezelfde thema's gelinkt zijn. Deze link bestaat bijvoorbeeld uit het gebruik van dezelfde deadlines en evaluatieprocedures zodat er kunnen synergiën ontstaan tussen lopende projecten.

Neville Reeve (DG RTD) gave an interesting presentation about the next work programmes (WP's) and focus areas.

- He said the **WP's will be published on October 27th**. They will reflect the conclusions of the interim evaluation of Horizon 2020. This means that they will focus on impact, be simpler and shorter (less number of calls and topics, but bigger budgets), entail more flagships on international cooperation and focus more on break through innovation.
- Regarding focus areas, he said that **a small number of missions will cut across the programme 'boundaries'** to build integration across the programme (comparable to the focus area's in WP 14-15 and 16-17). The focus will be aligned with political drivers and endowed (e.g. security union / climate change) with substantial budget to be able to work on scale, depth and breadth. Thereby, these focus area's will unlock new types of impact.
- Evaluators will be briefed about the focus areas, so it is important to acknowledge it when writing a Horizon 2020 proposal: reflecting on the focus area's won't do any harm.

Daarnaast zal de eerste pilot voor het European Innovation Council (EIC) van start gaan, waarin instrumenten als de FET-Open, het SME-instrument, de prijzen en de Fast Track to Innovation zullen worden samengevoegd.

New DRAFT Workprogramme EIT 2018-2020 contains several interesting topics

Bron: Wageningen UR

There is a new DRAFT version of Horizon2020 Workprogramme 2018-2020 Leadership in Enabling and Industrial Technologies: "Nanotechnologies, Advanced Materials, **Biotechnology** and Advanced Manufacturing and Processing" (NMBP) Especially the Biotechnology part contains interesting topics.

De verwachting is dat op 27 oktober 2017 de definitieve versies van de laatste Horizon 2020 werkprogramma's voor de jaren 2018-2020 worden aangenomen.

2.2 BIOTECHNOLOGY

BIOTEC-01-2018: Standardisation in Synthetic Biology (CSA)

BIOTEC-02-2019: Boosting the efficiency of photosynthesis (RIA)

BIOTEC-03-2018: Synthetic biology to expand diversity of nature's chemical production (RIA)

CE-BIOTEC-04-2018: New biotechnologies for environmental remediation (RIA)

CE-BIOTEC-05-2019: Microorganism communities for plastics bio-degradation (RIA)

BIOTEC-06-2020: Reprogrammed microorganisms for biological sensors (IA)

BIOTEC-07-2020: Multi-omics for the optimisation of genotype-phenotype associations (RIA)

Open Questionnaire: actual and future challenges in ICT for agriculture and food systems

Source: [Website ICT-AGRI ERANET](#)

[Open questionnaire](#) - This questionnaire aims to define the actual and future (i.e. in the next 10 years) challenges that the Information and Communication Technologies (**ICT; such as precision farming, digitalisation**) will encounter in order to be used in the European agriculture and food systems. The results of this questionnaire will be used to advise the orientation of EU research and projects, as well as their priority (i.e. being part of ICT-AGRI SRIA).

The questionnaire contains 20 questions and should **last less than 5 minutes**.

For more information contact [Astrid Willener](#)

Infoweek on H2020 Societal Challenge 2, Brussels 14-17 November 2017

The Research Executive Agency (REA), the Directorate-General for Research and Innovation (DG RTD) and the Directorate-General for Agriculture and Rural Development (DG AGRI) of the European Commission are co-organising an [Info Week on Horizon 2020 Societal Challenge 2](#) "Food security, sustainable agriculture and forestry, marine and maritime and inland water research and the bioeconomy". The event will take place in Brussels on 14-17 November 2017.

The usual SC2 Info Day on the new SC2 Work Programme for 2018-2020 and a related brokerage day will be complemented by two high level dissemination and policy events and a bioeconomy village highlighting SC2 projects and initiatives.

H2020 SC2 Info day – 14 November

This event targets potential applicants to the calls for proposals under the H2020 SC2.

H2020 SC2 Brokerage event – 15 November

Following the Info Day, a corresponding brokerage event will be organised by the EU-funded BioHorizon project. The purpose of the event is to support potential applicants in finding potential partners for future applications under the upcoming SC2 calls for proposals.

H2020 Bioeconomy day – 16 November

The Commission will present its review of the European Bioeconomy Strategy and Action Plan, documented as a Staff Working Document, and discuss its findings with stakeholders and policy makers. Furthermore, the European Bioeconomy Stakeholders Panel will present and discuss its Bioeconomy Manifesto, setting out a societal agenda for bioeconomy development. These discussions will reflect both on the experiences gained over the past four years with Bioeconomy Strategy and Action Plan, and on the possible need for new actions.

H2020 Digitisation day – 17 November

The Digitisation day aims at gathering representatives of the farming and agri-food sectors, digital technology providers, as well as scientists and national and regional policy makers to discuss and exchange views on different EU policy initiatives on digitisation of farming and food sectors and of research and innovation activities contributing to these areas.

Compulsory registration for the events will open in September.

For more information: see the website of the European Commission

<https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en/news/horizon-2020-societal-challenge-2-infoweek-including-high-level-policy-events>

ERA netwerken

Het doel van een ERA-net is het bevorderen van samenwerking en afstemming van onderzoekactiviteiten in verschillende EU-lidstaten binnen bestaande nationale programmering van onderzoek. Financiering vindt plaats door de afzonderlijke lidstaten (in Nederland door NWO en EZ) en soms ook door de EU (ERA-net Cofund).

Vooraankondiging Europese call biodiversiteit en ecosysteemdiensten

Bron: Website NWO actueel nieuws

NWO financiert mee aan de Europese call BiodivScen over scenario's voor biodiversiteit en ecosysteemdiensten. Deze call gaat naar verwachting op **2 oktober 2017 open** voor indiening.

Deze call is een gezamenlijke activiteit van het [Belmont Forum](#) en het ERA-net Biodiversa. De call moet betere beleidsbeslissingen mogelijk maken door de ontwikkeling van scenario's van veranderingen in biodiversiteit en de bijbehorende ecosysteemdiensten. Het beschikbare NWO budget voor deze call bedraagt 800.000 euro. Er is ruimte voor postdoc projecten van twee ton voor de duur van 2,5 jaar. Onderzoekers moeten consortia vormen uit minimaal drie landen.

Er is weinig tijd tussen de publicatie van de call en de deadline voor indienen van vooraanmeldingen. Houd bij belangstelling de website van Biodiversa of Belmont Forum daarom goed in de gaten.

Meer informatie over deze call bij Martijn Los, m.los@nwo.nl

Indicative schedule of the call:

- October 2017: official launch of the Call
- December 2017: Deadline to submit pre-registration
- March 2018: Deadline to submit full proposals

Indicative global budget: 25 million euro

Participating countries (to be updated): At this stage, the following countries have expressed a preliminary interest to participate to the call: Argentina, Brazil (State of Sao Paulo), Bulgaria, Canada, Estonia, Finland, France, Germany, Hungary, Ireland, Ivory Coast, Lithuania, **The Netherlands**, Norway, Poland, Romania, Slovakia, Spain, Sweden, Switzerland, Turkey, United States. Austria, Belgium and Portugal are also likely to participate to the call (their participation however still needs to be confirmed).

European Innovation Partnerships (EIP)

De vorming van European Innovation Partnerships (EIP) is een nieuwe benadering binnen de Europa 2020 Strategie. Doel van EIP is de kloof te dichten tussen wetenschap en praktijk door:

- Kennisdoorstroming te bevorderen via meer praktijkgericht onderzoek (pilots, demo's)
- Input vanuit de praktijk te genereren voor de onderzoekagenda van H2020

Middelen voor EIP-agri komen uit twee bronnen:

- **H2020** (via projecten en netwerken)
- **Rural Development** (via Operational Groups)

Focus Group call

Bron: *Newsletter on Agriculture & Innovation | edition 49 | September 2017*

The latest call for experts closed on 6 September. Many thanks to everyone who applied and to those who helped spread the call. We received 73 applications for 'Moving carbon from source to sink in arable farming', 50 for 'Circular horticulture' and 77 for 'Enhancing production and use of renewable energy on the farm', see details here. The selected experts will be informed by early October.

Interregionale samenwerking binnen EU (INTERREG)

Interreg is een Europese subsidieregeling, waarbinnen partijen uit meerdere landen samenwerken in projecten op het terrein van duurzame ruimtelijke en regionale ontwikkeling.

Er zijn 3 verschillende Interreg-programma's. Deze zijn gericht op samenwerking:

- in de grensregio's (Interreg A);
- tussen regio's in verschillende landen (Interreg B);
- door heel Europa heen, dus niet gebonden aan een bepaald gedeelte van het grondgebied van de EU (Interreg C).

Aankondiging INTERREG Impact Event op 5 oktober 2017

Bron: Website RVO actueel nieuws

Op 5 oktober organiseert RVO.nl in nauwe samenwerking met de gemeente Den Haag het INTERREG Impact Event in Den Haag. Benieuwd wat internationaal samenwerken in INTERREG projecten heeft opgeleverd voor de regio? Kom dan naar deze bijeenkomst.

Benieuwd wat een internationaal INTERREG project in de regio teweeg brengt? Of hoeveel werkgelegenheid, investeringen of vervolgprojecten in de regio zo'n project eigenlijk opleverde? Tijdens de INTERREG Impact dag wordt hier meer over verteld.

Tijdens het event worden de resultaten van de studie naar de langjarige impact van internationale INTERREG projecten in Nederland gepresenteerd en is er een markt waar u in gesprek kunt gaan met projectpartners van een aantal projecten die eerder door INTERREG NWE, NSR of Europe zijn ondersteund. Zij vertellen u graag meer over de impact van de projecten in hun regio en welke effecten zij hadden op regionale ontwikkeling. Er is daarnaast ook voldoende mogelijkheid tot netwerken en het uitwisselen van ervaringen.

Meer informatie en registreren

Registreren voor het evenement kan later via deze pagina

<http://www.rvo.nl/actueel/evenementen/save-date-interreg-impact-event>

OVERIG INTERNATIONAAL

Voorlichtingsbijeenkomst openstelling Fonds Duurzaam Water (FDW)

Bron: Nieuwsbrief voor Ondernemend Nederland, 12 september

Wilt u goed voorbereid een projectaanvraag indienen voor de 2e ronde van het Fonds Duurzaam Water (FDW)? Kom dan naar de **voorlichtingsbijeenkomst op 3 oktober 2017**.

Locatie: NH Hotel

Prinses Margrietplantsoen 100
2595 BR **Den Haag**

Organisator: Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Deelname is gratis. We vragen u wel om zich aan te melden.

Tijdens deze bijeenkomst vertellen projectpartners wat ze hebben geleerd ('lessons learnt') van de eerste ronde van FDW. Zo krijgt u inzicht in onlangs goedgekeurde projecten. RVO.nl geeft vervolgens advies over deze geleerde lessen. U krijgt de gelegenheid tot het stellen van vragen. De bijeenkomst geeft u ook de mogelijkheid om te netwerken binnen uw sector.

Voor wie?

[Fonds Duurzaam Water \(FDW\)](#) is een onderdeel van de **Publiek-Private Partnerschap-faciliteit**.

Partnerschappen kunnen voorstellen indienen voor projecten **in een groot aantal ontwikkelingslanden in Azië, Afrika, Latijns-Amerika en Midden- en Oost-Europa**.

FDW is een fonds van het ministerie van Buitenlandse Zaken voor het verbeteren van waterzekerheid en waterveiligheid in ontwikkelingslanden via publiek-private samenwerking.

Programma

13.00 - 13.30 uur	Registratie
13.30 - 13.45 uur	Introductie door ministerie van Buitenlandse Zaken
13.45 - 14.30 uur	- Introductie goedgekeurde projecten uit 1e ronde FDW16 - 'Elevator pitches' van FDW-projectpartners
14.30 - 15.00 uur	Reflectie door en 'lessons learnt' van aanvragers van 1e ronde FDW16, discussie
15.00 - 15.30 uur	Thee, koffie
15.30 - 16.30 uur	Advies van RVO.nl gebaseerd op 'lessons learnt' uit de 1e ronde, gevolgd door Q&A-sessie
16.30 - 17.00 uur	FDW-synergie (paneldiscussie)
vanaf 17.00 uur	Borrel, netwerken

Aanmelden

Deelname is gratis. We vragen u wel om zich aan te melden

https://www.evite-sendmail.nl/rvo/fdw_17/web/fdw_17_aanmelden.php

3rd Plant Biology Europe conference, Copenhagen, 18 – 21 June 2018

You are invited for the 3rd Plant Biology Europe conference, which takes place June 18th- 21st, 2018 in Copenhagen, Denmark. Plant Biology Europe (PBE) is jointly organized by the European Plant Science Organisation (EPSO) and the Federation of European Societies of Plant Biology (FESPb) with the aim to create a European venue for the latest developments within plant biology research and technology.

Almost 1000 participants attended the PBE2016 conference in Prague and once again, PBE will gather a diverse range of speakers, presentations and technology providers that cover wide ranging scientific and policy related themes within plant science - thereby showcasing state-of-the-art scientific developments and contributions to policy shaping towards plants science at the European and national levels.

The conference is the biggest of its kind in Europe and the only one with a multidisciplinary approach to plant science in a global context.

The plenary themes of PBE2018 are:

- Phenotyping on different scale
- Photosynthetic diversity/resource use efficiency
- New Breeding Technologies
- Seeds for the future
- Niche crops
- Plant Microbiome
- Natural Products
- Environmental resilience
- Genome evolution
- Science policy session focusing on 'Open Science'

See the full scientific program and the confirmed speakers

<http://www.europlantbiology2018.org/>

Do you want to contribute to the conference? Deadline for abstract submission is March the 1st 2018.

<http://www.europlantbiology2018.org/contact-us>

Please visit our website to learn more about how to sign up; the scientific as well as the social program and the location <http://www.europlantbiology2018.org/>

NATIONAAL

Open call: Partnership TTW en H.I.P.

Bron: Nieuwsbrief NWO-domein TTW september 2017

NWO-domein TTW en het consortium **Holland Innovative Potato (H.I.P.)** investeren gezamenlijk bijna 3 miljoen euro in een nieuw Partnership-programma. Daarnaast draagt het ministerie van Economische Zaken 1,5 miljoen euro bij. Het onderzoeksprogramma moet leiden tot een stabielere en kwalitatief beter aardappelgewas met het oog op de kwaliteit en voedingswaarde van de verwerkte aardappel.

Onderzoekers kunnen projectvoorstellen indienen voor onderzoek in de agronomie, genetica en hun onderlinge interactie. De deadline voor het indienen op de [TTW-website](#) is **11 januari 2018**.

TKI Dinalog: TKI Toeslag call 2017 – 2de Call nu open!

Bron: Website Dinalog

Data-analytics, cybersecurity in logistics, gedragsverandering in het systeem van horizontale samenwerking en supply chain finance. Dat is een aantal onderwerpen uit de nieuwe TKI Toeslag call.

TKI Dinalog (een samenwerking tussen Dinalog, NWO en TNO) heeft een TKI-toeslag budget van maximaal 1 miljoen euro beschikbaar gesteld voor een nieuwe call for proposals. Deze call is voor aanvragen van TKI-toeslag voor industrieel onderzoek en experimentele ontwikkeling en draagt bij aan de uitvoering van het Meerjarenprogramma Topsector Logistiek 2016-2020. In de call is ruimte voor de financiering van samenwerkingsprojecten in specifieke onderwerpen binnen de roadmaps en actiethema's. Deze zijn verder beschreven in het bijgevoegde document (TKI 2017 – 2de call for proposals).

Financiering

Samenwerkingsprojecten zijn onderzoeksprojecten die uitgevoerd worden door een samenwerkingsverband van bedrijven en kennisinstellingen. De minimale omvang van een consortium is twee bedrijven en één kennisinstelling. De voorkeur gaat uit naar een stevige betrekking van MKB. Per project is het volgende budget beschikbaar:

- **Industrieel (R&D) onderzoek:** maximaal 50% van de subsidiabele kosten, met een maximum van € 300.000,= (maximale projectomvang € 600.000,= voor maximaal 2 jaar);
- **Experimentele ontwikkeling:** maximaal 25% van de subsidiabele kosten, met een maximum van € 200.000,= (maximale projectomvang € 800.000,= voor maximaal 2 jaar).

Ideeën?

De programmamanagers van TKI Dinalog ondersteunen u graag bij het indienen van uw voorstel. Zo kunnen wij u helpen bij het vinden van geschikte partners voor uw idee en onafhankelijk feedback geven op uw voorstel. Neem gerust contact met ons op voor meer informatie. In bijgevoegde documenten kunt u meer informatie vinden over deze call en de werkwijze voor de indiening.

Tijdsplanning

August 29, 2017	Open Call for proposals
October 31, 2017; 24.00 hours	Deadline for submission of proposals
November 14, 2017	Review by the Program Commission – assessment and ranking proposals
November 28, 2017	Discussion by the Board and allocation
November 29 and 30, 2017	Notification of coordinator

Deze call for proposals is geldig tot en met de **sluitingsdatum 31 oktober 2017 (24.00 uur)**. Indiening vindt plaats per email op tenders@dinalog.nl

De relevante documenten behorende bij deze call zijn:

[TKI Dinalog 2017 – 2de call for proposals – FINAL VERSION 31 juli 2017](#) (inhoudelijke beschrijving van onder meer de specifieke relevante gevraagde onderwerpen voor deze call)

[TKI Dinalog – Guide for Project Plan and Program Tender – FINAL VERSION 31-7-2017](#)

(handreiking voor het indienen van een projectplan)

[TKI Dinalog 2017 – WORD templates – FINAL VERSION 31-7-2017](#)

(WORD template voor het uitwerken van het inhoudelijke voorstel)

[TKI-Dinalog – Excel Template for Project Budget incl interne financiering – FINAL VERSION 31-7-2017](#)

(TKI-Excel Template voor het uitwerken van de projectbegroting en -financiering).

Perspectiefronde 2017/2018: nieuwe ronde open op 2 oktober 2017!

Bron: *Website NWO*

Echte innovatie vraagt vaak een grootschalige aanpak. Om een innovatieve doorbraak te verwezenlijken moet je nieuwe onderzoeklijnen opzetten, oude netwerken overstijgen en een innige samenwerking creëren tussen wetenschappers en bedrijfsleven. Het financieringsinstrument Perspectief richt zich op het stimuleren daarvan.

De nieuwe Perspectiefronde gaat op 2 oktober 2017 open. De richtlijnen en het invulformat voor deze ronde zijn vergelijkbaar met de richtlijnen van de ronde 2016/2017. De belangrijkste richtlijnen zijn:

- TTW stelt de Perspectiefronde 2017/2018 open voor alle 9 Topsectoren – High Tech Systemen & Materialen, Life Sciences & Health, Agri&Food, Chemie, Creatieve Industrie, Energie, **Tuinbouw & Uitgangsmaterialen**, Logistiek en Water.
De minimale omvang van de TTW-bijdrage aan het programmabudget is 1,5 miljoen euro. De maximale TTW-bijdrage per programma bedraagt 4 miljoen euro.
- De cofinancieringseis voor gebruikers is hetzelfde als in de ronde van 2016/2017. De cofinancieringseis geldt wederom voor het gehele programma en niet op projectniveau. Per programma geldt dat minimaal 15% van de benodigde financiële middelen dient te bestaan uit cash cofinanciering door de gebruikers. Daarnaast dient per programma minimaal 30% van de totale programmakosten te bestaan uit cofinanciering door gebruikers (cash en/of in kind bijdrage).
- TTW biedt onderzoekers en partners waarmee zij samenwerken de optie om eigen afspraken te maken over intellectueel eigendom.

Deze Perspectiefronde bestaat uit drie fasen:

- Fase 1: Deadline 2 november 2017, 14:00 uur 's middags
◦Aanmelden Programma-initiatief op de TTW-website via de Open calls-pagina
- Fase 2: Deadline 7 december 2017, 14:00 uur 's middags
◦Indienen Programma-ontwerp
- Fase 3: Deadline 17 mei 2018, 14:00 uur 's middags
◦Programmavoorstel: Uitwerking van geselecteerde programma-ontwerpen

Het indienen van een programma-initiatief (fase 1) is verplicht. Indienen kan tot en met 2 november 2017 (14.00 uur). De deadline voor fase 2 is 7 december 2017 (14.00 uur). Programmavoorstellen (fase 3) kunnen vervolgens tot en met 17 mei 2018 (14.00 uur) worden ingediend.

Vanaf eind september 2017 vindt u hier de brochure, het invulformat en de benodigde formulieren. Heeft u vragen over Perspectief of wilt u een afspraak maken om uw plannen te bespreken? Neem dan contact met de Perspectief-coördinatoren Anke Stekelenburg en Lise de Jonge.

Financieringsinstrument Perspectief

Het financieringsinstrument Perspectief van TTW (voorheen Technologiestichting STW) richt zich op het realiseren van economische en maatschappelijke impact op voor Nederland relevante thematische gebieden en is het financieringsinstrument voor publiek-private onderzoeksprogramma's waarbij de ingediende voorstellen in onderlinge competitie zijn. Inpassing in actuele Topsector-roadmaps/innovatie-agenda's is verplicht. Perspectief richt zich op het oplossen van innovatieknelpunten, door vernieuwende kennis tot toepassing te brengen en zo een bijdrage te leveren aan technologische innovatie met potentiële economische impact voor Nederland.

Perspectief-programma's kennen vier karakteristieke eigenschappen:

1. Het ontwikkelen van nieuwe technologie via een multidisciplinaire aanpak
2. Samenwerking met gebruikers
3. Medefinanciering door private partijen
4. Specifieke activiteiten gericht op valorisatie en ondernemerschap

Een onderzoeker mag per Perspectief-ronde aan slechts één programmaontwerp zijn/haar naam verbinden.

Voor meer informatie: <http://www.stw.nl/nl/perspectief>

“Nederland is koploper in agrarische innovatie”

Bron: AWTI e-mail alert

“In Nederland krijgt de toekomst van duurzame landbouw vorm.” Een artikel van National Geographic laat zien welke grote veranderingen gaande zijn in de Nederlandse land- en tuinbouw. Het constateert dat ons land voorloopt op de internationale concurrenten, vooral dankzij de ondernemende boeren en tuinders en het onderzoek van Wageningen University & Research (WUR).

Artikel National Geographic: <http://www.nationalgeographic.com/magazine/2017/09/holland-agriculture-sustainable-farming/>

Advies: Onmisbare schakels - De toekomst van het toepassingsgericht onderzoek

Bron: Website AWTI nieuws

Nederland verliest vermogen om praktische oplossingen voor economische en maatschappelijke uitdagingen te ontwikkelen. Een investering van € 200 miljoen per jaar is vereist om vijf tot tien missiegedreven onderzoeks- en innovatieconsortia op te richten. Daarnaast is jaarlijks minimaal € 330 miljoen nodig om de strategische kennisbasis voor toepassingsgericht onderzoek te versterken. Dit stelt de Adviesraad voor wetenschap, technologie en innovatie (AWTI) in zijn vandaag verschenen advies Onmisbare schakels – de toekomst van toepassingsgericht onderzoek.

[Download 'Onmisbare schakels - De toekomst van het toepassingsgericht onderzoek'](#)

Veel van het toepassingsgericht onderzoek wordt uitgevoerd door publieke kennisorganisaties (PKO's), publiek gefinancierde organisaties die geen deel uitmaken van de academische onderzoeksweld en onderzoek naar concrete vraagstukken combineren met kennisintensieve dienstverlening. Dit advies gaat over drie groepen PKO's: Toegepast Onderzoek Organisaties (TO2-instellingen zoals MARIN en TNO), rijkskennisinstellingen (zoals KNMI en RIVM) en een aantal stichtingen die kennis ontwikkelen voor overheid en maatschappelijke stakeholders (zoals NIVEL en Movisie).

De AWTI constateert dat Nederland inboet aan vermogen om praktische oplossingen voor economische en maatschappelijke uitdagingen te ontwikkelen. PKO's, universiteiten, hogescholen en het bedrijfsleven slagen er te weinig in om voldoende onderzoeks- en innovatiecapaciteit bijeen te brengen binnen langjarige, stabiel gefinancierde samenwerkingsverbanden met voldoende omvang en massa. Omvangrijke, complexe opgaven, waaronder noodzakelijke transitie, zoals op het gebied van duurzame energie, circulaire economie en gezondheidszorg, kunnen niet op toereikende schaal en voldoende langdurig worden opgepakt.

Verandering is dan ook noodzakelijk. Die verandering zit volgens de raad niet zozeer in het hanteren van een uniforme governance voor alle PKO's of in het onderbrengen van al het toepassingsgericht onderzoek bij universiteiten en hogescholen. De economische en maatschappelijke uitdagingen waar Nederland voor staat, vragen immers om uiteenlopende competenties en faciliteiten. Die competenties en faciliteiten zijn te vinden binnen verschillende typen organisaties, waaronder PKO's. Het is in dit veld van belang dat PKO's elk vanuit een heldere missie een samenhangend pakket van kerncompetenties ontwikkelen: kennis, kunde en faciliteiten die hen onderscheiden van andere kennisinstellingen en die nodig zijn om de economische en maatschappelijke vraagstukken te beantwoorden.

Het initiatief tot verbetering ligt in belangrijke mate bij de PKO's. Deze kunnen niet achterover leunen; ze moeten vanuit hun missie meer focus aanbrengen in hun portfolio van kerncompetenties en investeren in het onderhoud en de vernieuwing van hun kennisbasis. Waar complementaire kennis, kunde en faciliteiten nodig zijn, dienen ze, over de grenzen van disciplines en thema's heen, intensieve samenwerking op te zoeken.

Echter, het kabinet is evenzeer aan zet om ervoor te zorgen dat PKO's hiertoe in staat zijn. Daarom moet het kabinet duidelijk maken wat de overheid verwacht van de PKO's en ervoor zorgen dat PKO's de noodzakelijke keuzes maken en zich profileren op de kennis en kunde die hen onderscheiden van andere kennisinstellingen. Het kabinet moet daarbij zorgen voor stabiele investeringen in de strategische kennisbasis voor toepassingsgericht onderzoek. Er is minimaal € 330 miljoen per jaar aan extra investering nodig in de strategische kennisbasis voor toepassingsgericht onderzoek.

De maatschappelijke en economische impact van samenwerking komt niet van de ene op de andere dag tot stand. Er is een stabiele en meerjarige ondersteuning nodig om samenwerkingsverbanden op te bouwen, er vervolgens de vruchten van te plukken en de ontwikkelde kennis te borgen voor de toekomst. Het is daarom nodig dat het kabinet eveneens een stevige impuls geeft aan vijf tot tien 'missiegedreven onderzoeks- en innovatieconsortia'. Hiervoor is van overheidswege een investering nodig van in totaal €200 miljoen per jaar.

In de voorgestelde consortia werken publieke kennisorganisaties, universiteiten, hogescholen, bedrijven en maatschappelijke partners samen aan kennis- en innovatieopgaven rondom specifieke transitieopgaven. De consortia verbinden uiteenlopende disciplines, organisaties en sectoren. Ze worden voor minimaal 5 jaar opgezet en gefinancierd met stevig publiek en privaat commitment.

GreenTech Week 2017 komt eraan! Oost-Nederland 7-13 oktober 2017

Van zaterdag 7 tot en met vrijdag 13 oktober 2017 vindt in Oost-Nederland voor de vierde keer de GreenTech Week plaats. Verschillende bedrijven en instellingen organiseren tijdens deze week activiteiten gericht op innovatieve en duurzame technieken; van congressen en lunchsessies tot inspiratiebijeenkomsten en workshops. Evenementen organiseren tijdens de GreenTech Week biedt organisaties de mogelijkheid zichzelf te laten zien en nieuwe zakenpartners te vinden.

Om de duurzaamheid verder te professionaliseren, bundelen organisaties in Oost-Nederland tijdens de GreenTech Week al hun GreenTech evenementen. Ze laten elkaar zien waar ze mee bezig zijn en ervaren zo hoe bijzonder de GreenTech wereld is. Door juist met elkaar in deze week op te trekken, vergroten ze de kans op het ontstaan van nieuwe contacten of samenwerkingen en op het uitwisselen van kennis met iedereen die actief is binnen energietransitie, energietechnologie en biobased of circulaire economie.

Samenwerken in de GreenTech Week

De GreenTech Week is in het leven geroepen om bedrijven en organisaties in het huidige veranderende tijdperk te stimuleren om van richting te veranderen: door de technologische vooruitgang van meer groene groei. Doel is om ondernemers, overheid en kennisinstellingen te ondersteunen bij het opzetten van duurzame projecten en nieuwe businessmodellen om groener te produceren, in te kopen, financieren en organiseren. Samenwerking en kennisuitwisseling tussen bedrijven, kennisinstellingen en overheden zijn tijdens deze week dan ook de sleutel tot succes.

Initiatiefnemers

De GreenTech Week is een initiatief van: Stichting Kiemt, VNO-NCW Midden, Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, Hogeschool van Arnhem en Nijmegen en Wageningen University and Research. Daarnaast haken diverse partijen in de regio aan als sponsor of partner.

OP-OOST: Wijzigingen Grote R&D samenwerkingsprojecten 3.3

Bron: Website OP-Oost nieuwsberichten

De subsidiemogelijkheden voor Grote R&D samenwerkingsprojecten zijn voor het najaar 2017 verruimd en aangepast. Het beschikbare budget voor projectaanvragen onder de noemer Algemene Innovatie is verhoogd en de openstellingstermijn is aangepast. Ook is er een extra openstelling voor Koolstofarme projecten in Gelderland. Voor beide openstellingen is de verdeelsystematiek gewijzigd van tender naar first come first serve.

OP Oost stapt voor de komende openstelling **Grote R&D samenwerkingsprojecten af van de tender systematiek**. De subsidieaanvragen worden nu beoordeeld **volgens de first come, first serve systematiek**. Dit betekent dat de aanvragen op volgorde van binnenkomst worden beoordeeld. Is een ingediende aanvraag onvolledig, dan is het mogelijk de ontbrekende informatie aan te vullen. Een aanvraag moet op basis van de beoordelingscriteria nog steeds wel minimaal 70 punten scoren om voor subsidie in aanmerking te komen.

Nieuwe openstellingsdata

Om potentiële aanvragers voor de **regeling Grote R&D samenwerkingsprojecten: Algemene Innovatie** [http://www.op-oost.eu/Grote-R-amp-amp-D-projecten-Algemene-Innovatie-\(3_3\)](http://www.op-oost.eu/Grote-R-amp-amp-D-projecten-Algemene-Innovatie-(3_3)) niet te overvallen met de wijziging van deze verdeelsystematiek is de openstelling verschoven naar **3 oktober 2017 tot en met 28 februari 2018**. De openstelling voor [Grote R&D samenwerkingsprojecten: Koolstofarme innovatie](#) is van **7 november 2017 tot en met 28 februari 2018**.

Beschikbaar budget

Het budget voor Grote R&D-samenwerkingsprojecten: Algemene innovatie is nu vastgesteld op € 14.8 miljoen. Dit is een verhoging van € 5.3 miljoen. Daarnaast is er een budget van € 3.2 miljoen beschikbaar voor Grote R&D-samenwerkingsprojecten op het gebied van Koolstofarme innovatie in Gelderland. Ook voor andere regelingen van OP Oost kunnen nog aanvragen worden ingediend. Bekijk daarvoor de regelingen 2017 op onze website.

Bijlage

Overzicht van regelingen met het beschikbare budget op <http://www.op-oost.eu/Beschikbaar-budget-2017>